

SVENSK VECKOTIDNING

NIONDE
ÅRG.
No 2

Prenumerationspris:
Helt år Emk. 225:—
Halvt „ „ 125:—
I utlandet:
Helt år Emk. 350:—
Halvt „ „ 200:—

UTKOMMER
ALLA ONSDAGAR
Redaktion:
Svenska Folkförbundet
Redaktör: N. Blees
Reval, Riddaregatan 3.

Annonspris
enligt överenskom-
melse.

För längre annonser
ring beviljas rabatt.

13 jan.

1926

Hemmet och dess inredning (IV).

... Han talte sakta: Fager blommar liden. Hon aldrig tycktes mig mer fager förr. Min gula åker väntar skördetiden... För mig finns ingen väg från hemmets dörr. (Efter Njals saga).

Det är den isländske storbonen, Gunnar från Lidarände, som dömts till landsflykt och som stående vid sin stuga, som han skall lämna, yttrar dessa ord. Han känner nu först riktigt hemmets värde. Han känner att det är en del av hans liv, och han kan ej lämna det. För hemmet vågar och offerar Gunnar allt annat och möter sist döden där.

Är det inte ofta så, att den som njuter hemmets trygghet och hägn — i självförvärvat eller föräldrars hem — denne förstår ej att värdera vad det giver. Men äro vi en tid borta från hemmet, eller detta går förlorat för oss, då känna även vi, hur viktig plats det intager i vårt liv.

Hemmet gör oss rotfasta i hembygd och fosterland. Där födes och spirar hembygds- och fosterlandskärleken. Och den växer sig stark, där hemmet hålles kärt. Men den hemlöse är beklagansvärd. Den som ej med glädje och vördnad kan tänka på och tala om sitt hem, han kan ej heller älska och vörda hembygd och fosterland. Han känner sig ensam och rotlös i samhället. Hans själ fylls ofta med hat och bitterhet.

Han blir då lätt en samhällets fiende, en nedrivande och ej en uppbyggande samhällsmedlem.

För att fostra goda, lyckliga människor och goda samhällsmedborgare behövs goda hem. Minnena från föräldrahemmet tillhöra det viktigaste, som de unga taga med på livsfärden. Hur viktigt är det icke då, att de minnena äro goda, att hem och hemanda varit sådana, att hemmet blivit kärt. Må alla föräldrar tänka härpå. Klagolät, hårda ord, svordomar och trätor tillhör sådant, som ej borde höras i hemmet. Ty därav följer, som arv åt barnen, mörka minnen och dåliga vaneseder. Far och mor i hemmet — särskilt i jordbrukarehemmet — borde ej heller jämt klaga över sitt arbete och sitt yrkes svårigheter. De unga höra det och minnas det. Och det kan då ej begäras, att de skola få lust och intresse för fädernas yrke, vid vilket dock i regel den framtida bärningen säkrast vinnes.

För att göra hemmet gott och dess minnen ljusa fodras främst att där införas och beredes plats för vänlighet, hoppfullhet och kärleksfull samverkan i förening med enkla, goda seder. Men det kräves även en ögat tilltalande trevnad och ordning för att vi skola varaktigt finna ro och behag i hemmets sköte. Varje människa har ett mått av skönhetslängtan, olika efter uppfostran och bildningsgrad. När själen växer utvecklas också

sinnet för trevnad och skönhet. Å andra sidan verkar skönheten, när den möter oss i olika former, förädlande på själslivet. Vad som är skönt eller vackert i de olika konstarterna (måleri, arkitektur o. s. v.) kan mången gång vara svårt att avgöra, även för den något fackkunnige. Men den enkla skönhet, som kan ge våra hem deras trevna prägel, den kunna och böra vi alla lära oss att förstå en del av. Då skola vi värdera den.

Vi skola då finna det oskönt eller fult med t. ex. smutsfyllda golv, svarta eller trasiga väggar och innertak, kala dammiga fönster o. s. v. Men vi skola finna trevnad av renlighet, snygghet och ordning i hemmet. Rena golv — gärna med hemvävda trasmattor —; vitmenade tak; pappklädda, enkelt tapetserade (icke med tidsningar av alla slags brokiga bilder!) eller limstrukna väggar; stora och rena fönster med tunna, vita gardiner och med blomkrukor i — det är saker, som bidrar till att göra ett bostadsrum vackert och trevligt. Och husestyttern blir trevligare genom lämplig färg och genom avlägsnande av smuts och bråte från ytterväggarna. Kring dessa skall planteras, ordnas gräsplaner eller eventuellt sandade gångar.

Möblerna i rummen behöva för prydnadens skull inte vara många eller "fina", blott de äro användbara, hela samt helst av samma modelltyp och färg (om de äro

målade). Och det behöves inte heller så många rum för att hemmet skall kunna kallas trevligt. Men naturligtvis är det önskvärt med minst ett par mindre rum utom köket, så att åtminstone ett särskilt sovrum finnes. — Då ungdomarna växa till behövs därjämte ett rum för pojkar och ett för flickorna. Det är mera praktiskt och trevligt med flera mindre rum än ett eller två stora rum, som ofta måste användas till allt möjligt.

Ja, detta är blott några antydningar till förståelse av begreppet hemtrevnad. Författarinnan Ellen Key har sagt, att det som inte är ändamålsenligt och nyttigt, det är inte heller vackert. Ljus, renlighet, snygghet och ordning ge redan de ett stort mått av trevnad i hemmet — och dessa ting äro väl om några ändamålsenliga och nyttiga. Men trevnaden förhöjes, då man därutöver kan njuta av något vackert i former och färger. Men även av detta, som så att säga skall ge hemmet dess extra prydnad (tapeter, målning, tavlor o. s. v.), skall krävas enkelhet och ändamålsenlighet. Sinnet skall erfara ro och glädje därav. Är det så, då blir — som också Ellen Key framhåller — det vackra, ingen överflödsartikel. "Man arbetar bättre, blir vänligare och gladare, ifall man i sitt hem, det må vara hur litet som helst, möter vackra former och färger på de ting, med vilka man omgiver sig. —

Nu invänder nog mången Aibolands-kvinna: Det där passar inte för oss! Vi ha inte tid eller råd att syssla med sådant, som kallas för hemmets prydnad! — jag vågar säga, att det passar och att man här som annorstädes längtar efter en hemmens försköning. Och denna längtan efter det vackra, prydliga och trevna, den kommer man också, tror jag, så småningom att söka tillfredställa. Den enkla trevnaden i hemmet behöves inte kosta mycket i kontanter, men den kostar givetvis rätt mycket av arbete. Detta skola Aibolands kvinnor hinna med — och även mera intressera sig för — om de befrias från en del yttre arbeten, som rätteligen tillhöra männen, och som även dessa böra hinna med. Så ont om män är det inte i Estland, att kvinnorna numera nödvändigt behöva sköta

plog och harv m. m. och därigenom tvingas att försumma hemmets skötsel.

Det skulle också varit en del att säga om egna hemmens nationella och sociala betydelse. Ett eget hem bör vara ett kärt mål för den uppväxande ungdomen. Och det bör vara samhällets och föräldrars angelägna plikt att förhjälpa till, att detta mål vinnes och hinnes på möjligast korta tid. Om medel och sätt, som härför kunna komma till användning, ber jag få säga något en annan gång.

Emil Adalberth.

Birkas,
Nyårsafton 1925.

Om tidningsläsandet.

Då postförhållandena förbättrats bör var man beställa svenska ev. estniska tidningar, föreslår en skribent i Kustbon. De, som icke läst tidningar, ha ofta svårt nog att komma igång med detta göra, men kommer man bara i gång med det, blir det snart båda nöje och nytta, och läser man en lämplig tidning betalar den sig nog mångdubbelt.

Däremot är läsning utan urskillning och mångläseri skadligt. En tidning som är båda billig, lättläst, och för lantmän nyttig, är Handelstidningens Veckoblad, Göteborg, utkommer 3 ggr. i veckan med bilagan För Landmannahem, pris för halvår ca 400 mk., beställbar på postkontor överallt i Estland. Men naturligtvis böra alla de svenska hemmen i Estland även läsa vår egen tidning "Kustbon."

—n —n

Om riksdagsvalen.

Gubben Farbror har igen hem-sökts av den hemska skrivklådan och vill nu att den skall bliva en riktig landsplåga hos oss. Orsaken. En riksdagsman utfaller på en befolkning av 11 tusen. Vår siffra räcker till endast 8 tusen, således en brist på 3 tusen. Följande behandlig vore tänkbar. Då vi på förhand veta att

vi endast kunna förlora med självständig lista vid valen, återstår oss att söka någon annan utväg. Vi böra köpslå med de estniska partierna och förena oss med den som lämnar säkraste garanti för vår man. Att blockera med de andra minoriteterna vore också mycket vackert, då vi ha ungefär samma intressen. Riksdagens sammansättning kommer efter nyvalen att förskjutas till höger. Vår förra allierade — kristliga partiet — kommer troligtvis att förlora, då de ingenting mer ha att uträtta i religiösa och kyrkliga frågor.

Således egen lista, som sedan förenas med den överenskomna, med den eller de kandidater vårt Svenska folkparti oss föreskriver.

Jn. Bn.

Svenska konsuln O. P. Hedman lämnar Reval.

Konsul O. P. Hedman vid svenska konsulatet härstädes lämnar sin befattning som svensk konsul i Estland för att tillträda sin befattning som nyutnämnd legationssekreterare vid svenska beskickningen i Riga. Hans efterträdare blir byråchefen vid Svenska utrikesdepartementet P. B Johansson.

Gåvor

"Kustbon" har genom professor Vilh. Lundström mottagit 80 kr., utgörande av Svenska Tidningsutgivareföreningens direktor herr Roeck Hansen insamlade medel, för vilken summa "Kustbon" härmed framför sitt varma tack.

Red.

VECKANS KRÖNIKA.

Inrikes.

Riksdagen sammanträdde den 11 dennes för första gången på nyåret. Den nye riksäldsten Temant föredrog den nuvarande regeringens deklaration, som sedan gjordes till föremål för diskussion dagen därpå.

August Kitzberg,

en av Estlands störste nu levande författare och skriftställare, fyllde den 8 dennes 70 år. Dagen firades under stora högtidligheter i Vanemuise i Dorpat. Jubilaren hyllades av såväl regeringens representant som av en mängd andra representantar, från självstyrelseinstitutioner och organisationer landet runt.

Judarnas kulturautonomi.

Den judiska folkminoriteten här i landet följer tyskarnas exempel och har redan vidtagit alla åtgärder för bildande av kulturell självstyrelse. De röstberättigades listor äro färdiga och offentliggöras den 15 dennes av stadsförvaltningen för att de röstberättigade under loppet av två månader skola få tillfälle att göra eventuella rättelser. — De röstberättigades antal är 1800; den judiska minoritens antal uppgår till 3050.

Isen i Finska viken.

Flera tyska handelsfartyg ha fastnat i isen. Tyska flottan har sänt hjälp till de nödställda. Även Estland, Finland och Ryssland ha lovat sitt bistånd. — Det har under de sista dagarna varit synnerligen kallt i Estland — över 20° R.

Utrikesminister A. Piip

anlände i går till Reval. Han var nämligen sändebud i Amerika,

då den Temanska regeringen bildades, i vilken han antog kallelsen till utrikesminister. Omedelbart efter sin utnämning anträdde professor Piip hemfärden, som räckt ända hittills.

Letlands biskop K. Irbe

har på genomresa till Finland besökt Estland och hälsat på vår biskop. Under vistelsen i Reval predikade biskop Irbe för letterna i Reval.

Utlandet.**Ryska regeringen**

har förklarat sig villig att delta i avrustningskonferensen.

1925 Förenta staternas bästa år ifråga om levnadsförhållanden, Arbetslöshet har det praktiskt taget ej funnits. Och ändå ha bryggeriernas och sprithanteringens arbetare måst ägna sig åt annat, nyttigt arbete.

1925 års skörd i Sverige

beräknas till ett värde av nära 1½ miljard kronor.

Genom svenska statens arbetslöshetskommission ha 300 arbetslösa fått arbete på olika platser i övre Norrland.

Ännu en komet har upptäckts.

En ny komet, den elfte under sistlidna år, upptäcktes enligt nu ingångna meddelanden redan den 18 december av en privatastronom vid namn Ensor i Sydafrika.

Gott nytt år 1926

och
välsignelserik framgång
önskas
"Kustbon", dess läsare och
vänner
av Eva.

Ljusstyrkan skattas till åttonde storleken, och kometen kan följaktligen observeras med hjälp av medelstora tuber. Kometen är den andra som i föl upptäckts på sydhimmeln av Sydafrikas flitiga amatörastronomer, bland vilka W. Reid i Kapstaden är mest känd som framgångsrik kometjägare.

Med denna upptäckt, den elfte i ordningen, har fjolåret slagit det hittillsvarande celesta rekordet, som sattes 1898, då tio kometer upptäcktes.

Påven har insjuknat.

Från Rom telegraferas, att påven är sjuk och sängliggande. Pius XI har liksom så många föregående påvar blivit starkt förkyld under sin vistelse i Vatikanens stora och kalla salar, som icke kunna uppvärmas.

St. Mikael församling i Reval.

Högm kl. 10,30 (skolsalen).
Konfirmanderna 6,30 Jan-
seni t. 3.

Erik Petzäll.

Statistiska uppgifter för 1925
införas i nästa nummer.

Svensk-Finska St. Mikael's

Församlingens röstberättigade medlemmar sammankallas till

ALLMÄN STÄMMA

Söndagen den 17 januari 1926 kl. 12

å Riddaregatan 9.

DAGORDNING:

- 1) Kassaredovisning för 1925.
- 2) Budget " 1926.
- 3) Val av 5 kyrkorådsmedlemmar, 3 revisorer, 2 representanter till kyrkodagen och prostsynoden jämte kandidater.

UTDRAG UR KYRKOLAGEN:

§ 2. I den av församlingsmedlemmar sammansatta allmänna stämman äga alla av båda könen konfirmerade medlemmar, som fyllt 20 år, minst ett år stått i församlingens kyrkobok, ordentligt erlagt sina utskylder till församlingen och som icke berövats valrätten genom de lokala självstyrelseinstitutionerna, med rösträtt deltaga.

§ 7. Församlingens röstberättigade medlemmar kunna även själva uppställa kandidater, som svara mot fordringarna i § 8. Ett dylikt skriftligt förslag till styrelsen måste vara försett med 10 underskrifter och inlämnas icke senare än en vecka före valen.

§ 8. Passiv valrätt äger varje församlingsmedlem, som svarar mot de i § 2 nämnda fordringarna och fyllt 25 år.

Å kyrkorådets vägnar: **H. PÖHL**
Ordförande

D. PETERSSON
Sekretere.

Trafikaktiebolaget MÄLAREN-HJÄLMAREN

TELEFONER: för passageraretrafiken 56-28, Norr 12-57, för godstrafiken Norr 12-99

Reguljära linjer: Stockholm — Köping — Kungsör — Arboga — Örebro
 Stockholm — Strängnäs — Västerås — Enköping
 Stockholm — Drottningholm — Sigtuna — Skokloster
 Stockholm — Äarna Ekerö, Björko, Adelsö och Svartsjölandet.

ANGÅENDE AVGÅNGSTIDERNÄ: SE DAGSPRESSEN

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
 Uniforms- och Sportatiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)
 Hamngatan 3 A STOCKHOLM Norrmalmstorg

M. DUBOIS, UPPSALA BAGERI- OCH KONDITORI A.-B.

rekommenderas

Telefoner: Konditoriet 1523 - Bageriet 2780 - Kontoret 9

Olof Almér

Tel. 531 Kristianstad Tel. 163
 Vülsorterat Fin- o. Grovbageri

INGEN VET VAR
 haren har sin gång,
 men en var vet, att

PIX - PASTILLER

finnas överallt. Säljes i askar ä 25 och 50 öre.
 Ensamtillverkare:

Pix Aktiebolag, Gävle

Ryländer & Rudolfs Fabriks A.-B. Henriksdal, Sverige

Telegramadr: "Rudolfs" Telefon 440 & 14440

Tillverka telefonkol och dynamoborstar lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner.
 Begär offert.

HANSA

STOCKHOLM

Eget kapital

Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Avdelningskontor i REVAL:

S. Karja tän. 9.

VILTSKINN

Räv, Utter, Mård, Hermelin, Ekorre, Harre o. Kanin uppköpas till allra högsta pris.

Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

Fougstedts Pälsvarufabrik, Malmö 4

Järnvägsrestauranten, Malmö

i nya hemtrevliga lokaler med ingång från Skeppsbron

Fullständig restaurantrörelse.
 Smörgåsbuffé - Konditoriavdelning

Bageriidkarnes Jäst-Aktienbolag

hållbar och jäskraftig

Pressjäst

är oöverträffad.

Återsförsäljare antagas där vi förut icke äro representerade.

Post- och telegrafadress:

Jästängen, STOCKHOLM.

Större och mindre

Skogsparker på rot

såväl som

sågtimmer

köpes kontant av Säfveåns A. B. Göteborg

EGONLINIEN

uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till

Karlskrona—Danzig—Libau—Riga—Reval—Hälsingfors.

GÖTEBORG
 K Ö R

OLOF ASKLUNDS

BRÖD.

Det är bäst.

Medlemsavgifter till Svenska Odlingens Vänner för 1925,

som hittills ännu icke erlagts, torde fortats möjligt betalas. Riddaregatan 3 alla dagar kl. 10—1.

En lokal

på 3 rum och kök önskas hyra i stadens centrum

Svar till denna tidning „Lokal“.

Ormsö kooperativa handelsförening säljer sin

motorbåt „Imatra“

Närmare underrättelser genom ordförande

Anders Wikström,
 Ormsö.

Falkenberg

Använd

Extra vetemjölet

„ÖRNEN“

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolfs“. Rt. 440 & 14440

Tillverka telefonkol och dynamoborstar, lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner. — Begär offert!

Vid 22:dra allmänna lantbruksmötet i Göteborg år 1923 erövrade

Thermaenius Trösverk

hederspris, guldmedalj och fem lsta pris.

Nya Herkules Slättermaskiner lsta pris

Nya Fortuna Gröpkvarnar lsta pris

Salix Radsättningsmaskin lsta pris

Generalförsäljare:

KULLBERG & Co A.-B. Katrineholm

Svenska Sockerfabriks

A. B., Malmö.

Bitsocker, förpackat i paket om 2 ä 2½ kg, finnes till salu hos alla specialhandlare.